

Családi házak energetikai felújítását célzó támogatási programot megalapozó tanulmány

A háztartások energia kiadásai

Egy háztartás havonta átlagosan 26 000 forintot költött háztartási energiára 2017-ben, de az egyes háztartások között jelentős eltérések tapasztalhatóak. Az egy főre jutó jövedelem emelkedésével az energia kiadások is növekednek, illetve korreláció fedezhető fel a fűtéstípus és a jövedelmi helyzet között is. Viszont a magasabb jövedelműek felé haladva egy idő után már nem növekedik a fűtési kiadás a jóléttel párhuzamosan. A háztartásban élők számának növekedésével a villamosenergia-kiadások közel arányosan változnak, a fűtésre kiadott pénzmenyiség viszont kisebb mértékben nő. Ennek oka abban keresendő, hogy a létszám növekedésével az elektromos berendezések száma és mérete is növekszik, a pótlólagos fűtési költség csökken.

A lakóépületek típusának vonatkozásában az egyre magasabb jövedelmi szint felé haladva az alábbi tendenciák azonosíthatóak:

- Jelentősen csökken a kisterületű családi házak aránya, ezen belül is a vegyes vagy szilárd tüzelésűeké,
- Nő a gázfűtés aránya,
- Csökken a szilárd és vegyes fűtés aránya,
- A gázzal fűtött nagy családi házak aránya kisebb mértékben nő.

Legolcsóbban a nagy családi házakban lakók fűtenek fel egy m²-t, míg a kisméretű családi házak a legkevésbé hatékonyak ebből a szempontból. A gáz- vagy egyéb fűtésű társasházak egy m²-re eső költsége a második legalacsonyabb, megközelíti a nagy családi házaknál tapasztalható 300 forint körüli értéket.

Lakások állapota

A lakóépületek állapota erős összefüggést mutat a háztartások jövedelmi helyzetével, az épületek annál nagyobb része van megfelelő állapotban, minél újabb építésű. Legnagyobb számban a vegyes vagy szilárd fűtésű nagy családi házak csoportjában vannak a leromlott- vagy csak kielégítő állapotú épületek. A kis vegyes és szilárd tüzelésű családi házak esetén 50 százaléknál is magasabb a leromlott állapotú épületek aránya. Különösen aggasztó, hogy a vegyes- vagy szilárd fűtésű kis családi házak a lakásállomány 11,7 százalékát teszik ki, de az összes leromlott állapotú épület közel fele ebbe a kategóriába esik. Ezek az épületek jellemzően régebben épültek, falazatuk vályogból

készült, továbbá a 80 m²-nél kisebb vegyes fűtési családi házak esetén súlyosan felülreprezentáltak az alacsony jövedelmű, inaktív háztartások.

Ezekben az épületekben lakó háztartásoknál a legmagasabb az egységnyi területre eső energia költségek, és az energia kiadások összes kiadáson belüli aránya. E tényezők együttes fennállása különösen veszélyeztetetté teszi ezt a csoportot. Mindezek alapján a legrosszabb lakóhelyzetben élők problémái nem csak energiahatékonysági, energiaszegénységi, hanem főként jövedelmi szegénységi okokra is visszavezethetők.

Fűtési nehézséggel küzdő háztartások

A hazai háztartások 6,5 százaléka nem engedheti meg magának, hogy lakóhelyüket megfelelően felfűtsék, itt kiemelkedően magas az inaktív háztartások aránya. Azon háztartások, ahol nem tudják kellően felfűteni a lakást, átlagosan 20 százalékkal alacsonyabb egy főre jutó kiadással rendelkeznek, így sokkal kevesebbet tudnak élelmiszerre, oktatásra, és közlekedésre költeni, tehát kevésbé mobilisak és fizikailag elszigeteltebbek.

A háztartási létszám még a jövedelemnél is erősebb befolyásoló tényező. Az alacsony létszámú háztartások még a magasabb jövedelműek között is nagyobb nehézségekkel küzdenek az energiakiadások terén, vagyis az egyedülállók, gyermektelen párok, valamint csonka családok különösen érintettek.

Az energiaszegénységre vonatkozó idősoros adatokat elemezve megállapítható, hogy 2012-ről 2017-re az elégtelenül fűtők aránya 11,5 százalékról a már említett 6,5 százalékra csökkent, továbbá azon háztartások aránya, ahol az energiakiadások meghaladják az össze kiadás 20 százalékát, 2012-ről 2017-re 31,8 százalékról 20 százalékra csökkent. Ezen változás mögött jelentős szerepe volt a rezsicsökkentésnek, illetve a jövedelmi viszonyok javulásának.

A lakások állapota

Az egyes vizsgált felmérések alapján a hazai lakásállományban azon lakások aránya, amelyek gazdaságosan nem újítható fel/leromlott állapotúak, 5 százalék körüli értéket képviselnek. A már felújított/kiváló állapotú lakások aránya a felmérések tipológiai eltérései miatt csak nehezen becsülhető, de megközelítőleg 12-27 százalék közötti mértékre tehető. Adatforrástól függetlenül a legnagyobb kategóriát a felújítandó épületek teszik ki. A felújításra érdemes (jó és kielégítő) lakások országos aránya 68-83 százalékra tehető, vagyis a potenciálisan felújítandó lakások száma 2,8-3,4 millióra becsülhető.

Energiamegtakarítási lehetőségek a magyarországi családi házaknál

Az energetikai célú felújítások meghatározásakor célszerű az energia megtakarításon kívül egyéb szempontokat is figyelembe venni. Az épületek felújítása azok használhatóságának, kihasználhatóságának, komfortfokozatának és esztétikumának jelentős növelésével jár. Emellett a jól megtervezett és kivitelezett homlokzati felújítások egy-egy település arculatára jótékony hatással vannak. A beruházások által hazánk épületállományának értéke növekszik. A családi házak elavult gépészeti rendszerei nagyon sok esetben állandó baleset-, veszélyforrások. A régi, balesetveszélyes készülékek cseréje növeli a lakosság biztonságát.

A „Kis ház” esetében a javasolt beruházás típusok: nyílászáró csere; zárófüdém szigetelés; régi gázkonvektor cseréje korszerűre; vegyes tüzelésű kályha cseréje korszerű gázkonvektorra.

A „Kádár-kocka” esetében javasolt beruházás típusok: zárófüdém szigetelés; nyílászáró csere; komplex hőszigetelés; vegyes tüzelésű kazán cseréje kondenzációs gázkazánra; régi típusú gázkazán cseréje kondenzációs gázkazánra.

Az „Alpesi stílusú” épületek esetében javasolt beruházás típusok: vegyes tüzelésű kazán cseréje kondenzációs gázkazánra; vegyes tüzelésű kazán cseréje kondenzációs gázkazánra, komplex hőszigetelés; vegyes tüzelésű kazán esetén külső fal, zárófüdém és komplex hőszigetelés.

Észrevételek a magyar támogatási rendszerre vonatkozóan

Magyarország az energiahatékonysági irányelvben foglalt 2021-2030-as energiamegtakarítási kötelezettségeket alternatív szakpolitikai intézkedések és energiahatékonysági kötelezettségi rendszer (EKR) együttes alkalmazásával kívánja teljesíteni, mely a lakossági épületállomány korszerűsítésének elsődleges eszközét jelentheti.

Ugyan valószínűsíthetően a lakossági energiahatékonysági eszközök közül az energiahatékonysági kötelezettségi rendszer lesz a legfontosabb, azonban már jelenleg is elérhetőek otthonteremtési- és családtámogatások, melyek közvetlenül, vagy közvetetten módon ösztönzik az energiahatékonysági beruházások végrehajtását, de azok az EKR-rel való összekapcsolásával komplex energiamegtakarítási programok elindítását jelenthetik.

A tanulmány javaslatai a hazai energiahatékonysági támogatási rendszerre vonatkozóan:

- Párhuzamos támogatások elkerülése.
- A nemzetközi gyakorlat alapján általánosan 30 százaléknak megfelelő intenzitású vissza nem térítendő állami támogatás, valamint ezt kiegészítő 0 százalékos kamatú hitel (visszatérítendő támogatással) biztosítása.

- A támogatási rendszer kialakításánál különös figyelmet kell fordítani az alacsony jövedelmű, hátrányos helyzetű háztartásokra, hogy ezen csoportnak is lehetősége legyen az energiahatékonysági beruházás végrehajtására. Ennek érdekében ezen háztartások esetében emelt támogatási összegeket, illetve kizárólag a számukra elérhető támogatási elemeket javasolt alkalmazni.
- Az egyes támogatható energiahatékonysági beruházások fix, előre meghatározott támogatási összegben részesülhessenek.
- Az átfogó, komplex, több elemet kombináló energiahatékonysági beruházások, magasabb támogatási értékben részesüljenek, így elősegítve a magasabb energiamegtakarítással járó beruházások végrehajtását.
- Egyablakos ügyintézés kialakítása.
- Folyamatosan rendelkezésre álló támogatási források.

**KÉK BOLYGÓ -
CSALÁDI HÁZAK ENERGETIKAI FELÚJÍTÁSÁT
CÉLZÓ TÁMOGATÁSI PROGRAMOT MEGALAPOZÓ
TANULMÁNY ELŐADÁSA**

KÉK B LYGÓ
KLÍMAVÉDELMI ALAPÍTVÁNY

2020.11.26.

HÁZTARTÁSOK ELEMZÉSE A KSH HÁZTARTÁSI KÖLTSÉGVETÉSI- ÉS ÉLETKÖRÜLMÉNY (HKÉF) ADATFELVÉTELE ALAPJÁN

▶ Előzmények - bevezetés

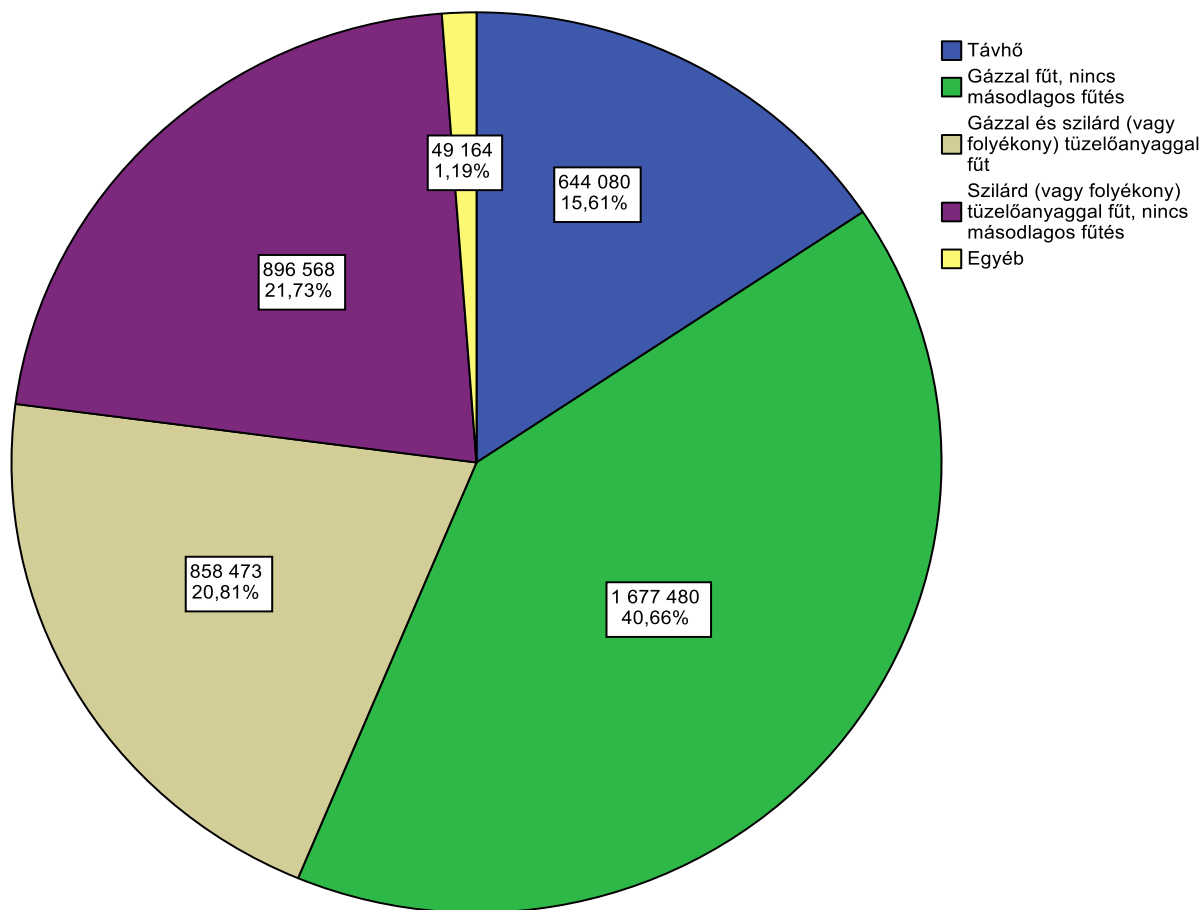
- A tanulmányban a magyarországi családi házakban élő háztartások energiakiadásai kerülnek elemzésre, a Háztartási Költségvetési és Életkörülmény Adatfelvétel (HKÉF) alapján, amely a Központi Statisztikai Hivatal évente elvégzett felmérése.
- Adatforrás: Központi Statisztikai Hivatal (KSH) által elvégzett Háztartási Költségvetési és Életkörülmény Adatfelvétel (HKÉF);
- Időszak: 2018-as adatfelvétel (2017-re vonatkozó adatok);
- A HKÉF mikro szintű adatokat rögzít, megfigyelési egysége a háztartás;
- Összesen 6958 háztartás felmérése történt meg;
- A lakóingatlanok állapotát a jövedelmi viszonyok, a lakástípus, a falazat, az építés éve, a területi elhelyezkedés és a háztartás aktivitása alapján vizsgáltuk meg.

A felmérés korlátai

1. A KSH által szolgáltatott mikro adatok nem egyeznek az energiatársaságok által mért makro adatokkal. Az eltéréseket okozhatja az adatfelvételi módszer vagy a hibás adatfelvétel. A tanulmány eredményei korlátozott becslésként szolgálnak, a főbb trendek és arányok bemutatására.
2. Az adatfelvétel során az energia költségek havi és éves változói azonos időszakra vetítve néhány százalékos eltérés mutatnak. A tanulmány során az Európai Unió szabványának megfelelő éves EVF adatokat vettük figyelembe.
3. A tűzifa vásárlási trendjeinek vizsgálatakor figyelembe kell venni, hogy mivel a háztáji termelésből származó, illetve piacon kívül szerzett tűzifa is vásárolt tűzifaként jelenik meg, így a szilárd fűtés költségei felülbecsültek a statisztikában.

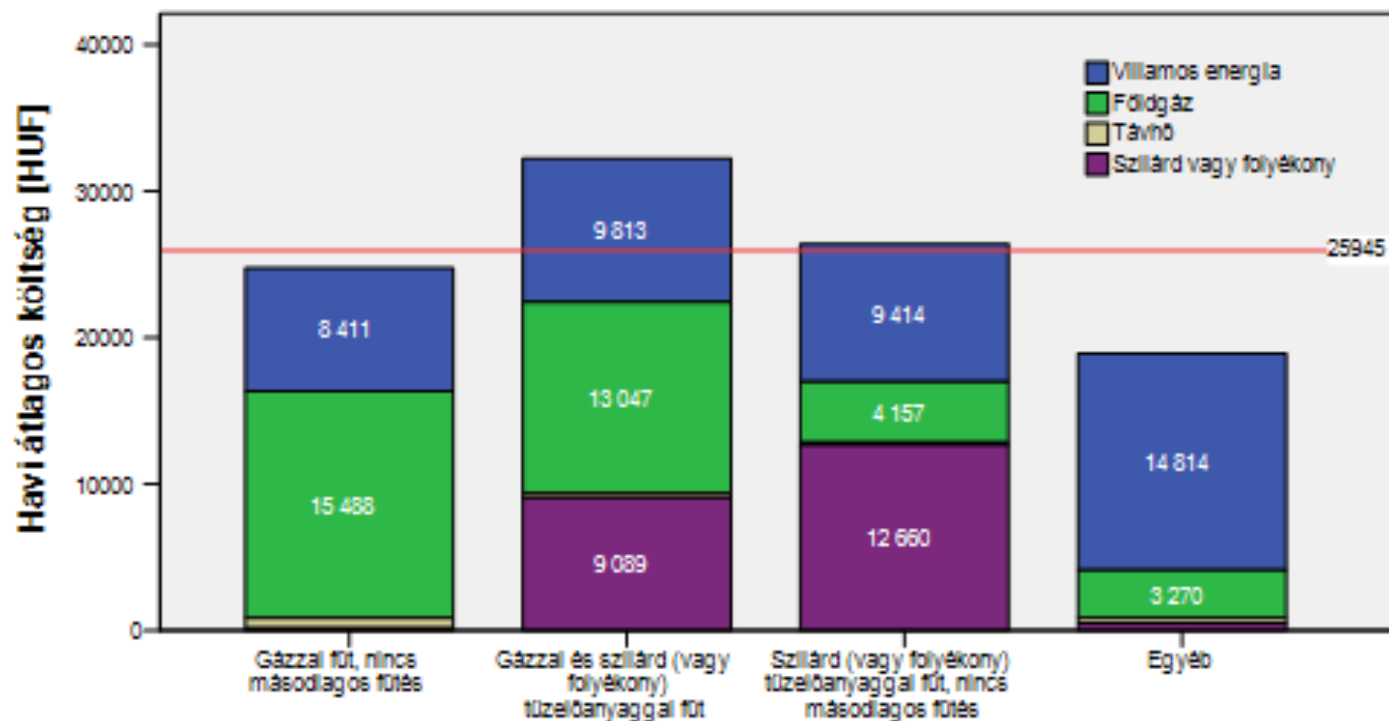

A fűtéstípusok gyakorisági megoszlása Magyarországon

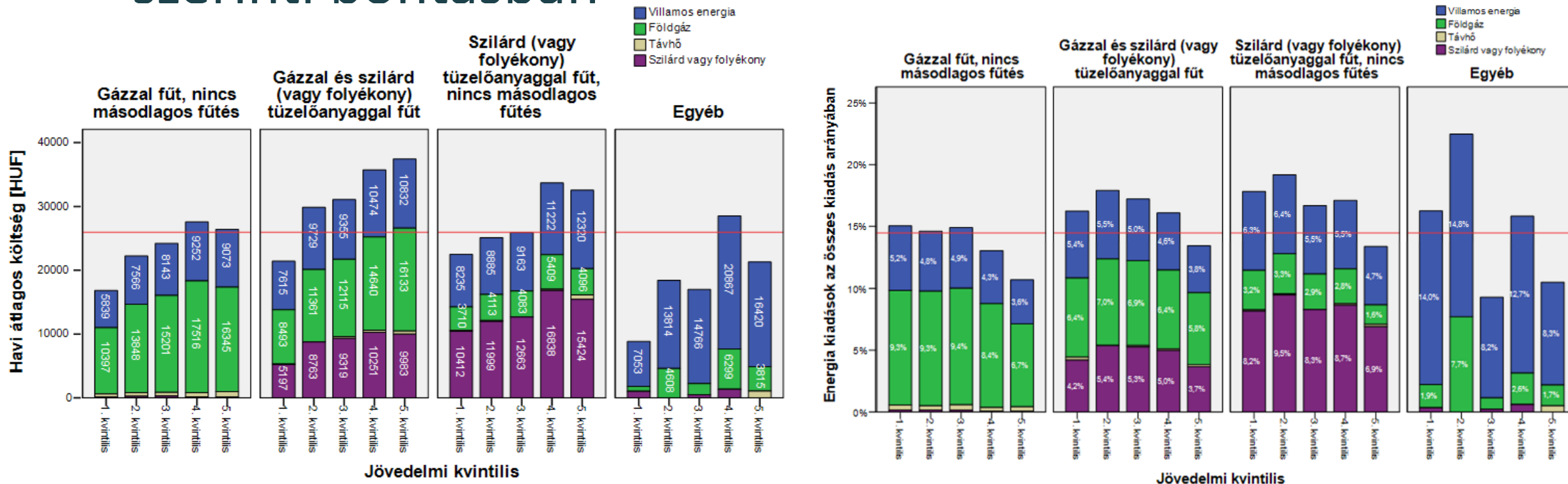
- Magyarországon kizárólag földgázzal fűtő háztartások vannak a legtöbben, az 1.677.480 háztartás a sokaság nem egészen 41%-át teszi ki, a földgázzal és szilárd tüzelőanyaggal egyaránt fűtő háztartások aránya közel 21% (858.473 háztartás).
- A szilárd vagy folyékony tüzelőanyaggal fűtők a háztartások majdnem 22%-át (896.568) adják.
- A távhővel fűtő háztartások aránya közel 16% (644.080 háztartás) míg az alternatív módon fűtő háztartások aránya kevesebb, mint 2%, 49.164 háztartás tartozik ide, a fűtéssel nem rendelkező háztartások száma elhanyagolható.

▶ Energiakiadások megoszlása fűtéstípusonként

- A háztartások 2017-ben havonta átlagosan 26.000 forintot költöttek háztartási energiára.
- Legkevesebbet az alternatív (egyéb) módon fűtő háztartások fizettek, míg legtöbbit, a szilárd tüzelőanyagot és földgázt vegyesen használó háztartások.
- A szilárd tüzelőanyaggal fűtők és a földgázzal fűtők gyakorlatilag az átlagos 26.000 forint körüli összeget fizetik.
- A villamosenergia-költségek jóval kevésbé változnak a fűtési móddal, egyedül az „egyéb” kategóriánál magas, ami avval magyarázható, hogy ezen csoportban villamos energiát nagyobb arányban használnak fűtési célokra (hőszivattyúk, hőszugárzók stb.).

Energiakiadások fűtéstípusonként, jövedelmi kvintilisek szerinti bontásban

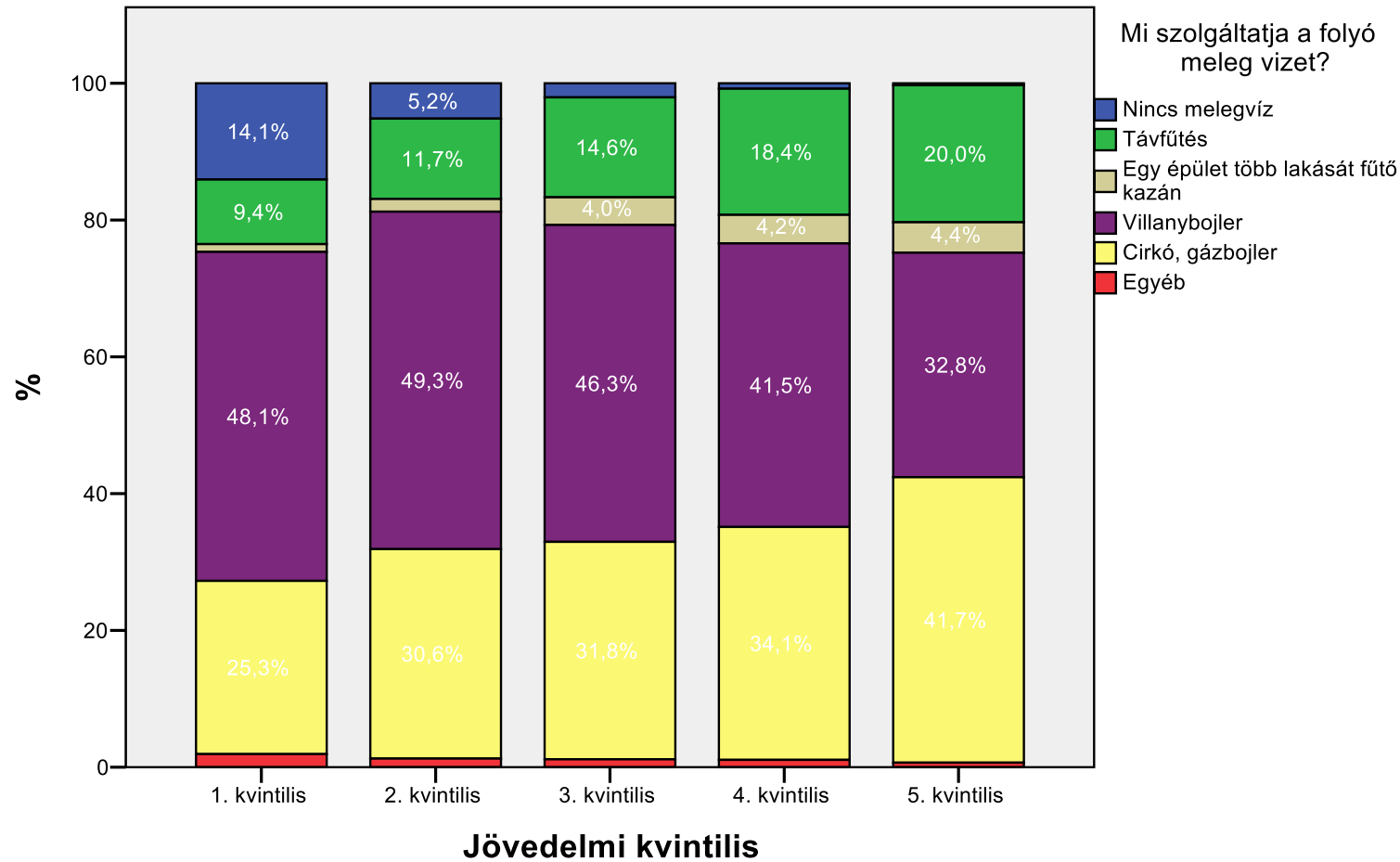
1

A háztartások jövedelmi kvintilisbe való osztásakor látható, hogy a jövedelem emelkedésével párhuzamosan az energia kiadások is növekednek, vagyis minél jómódúbb egy háztartás annál magasabbak az energiakiadásai.

2

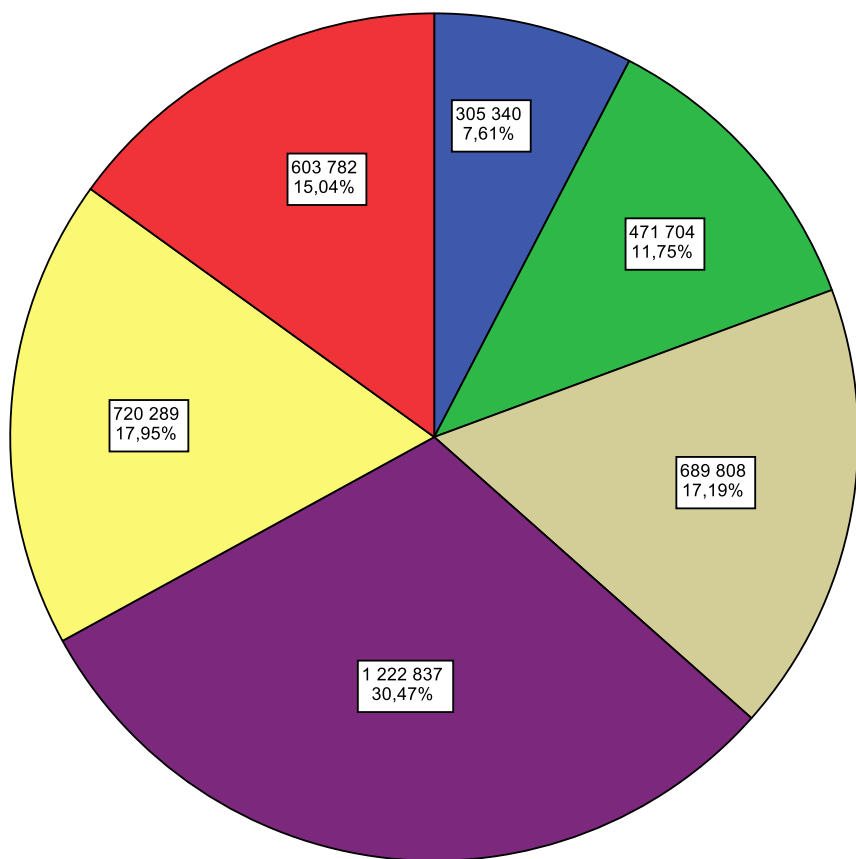
Mindazonáltal bármelyik fűtéstípust vizsgáljuk egyértelműen a leggazdagabb ötödbe tartozók fizetik az összes kiadásukhoz mérten a legkevesebbet energiára, míg arányaiban legtöbbit több esetben is a 2. kvintilisbe tartozók fizetik.

A háztartási melegvíz előállításának módja jövedelmi kvintilisek szerint

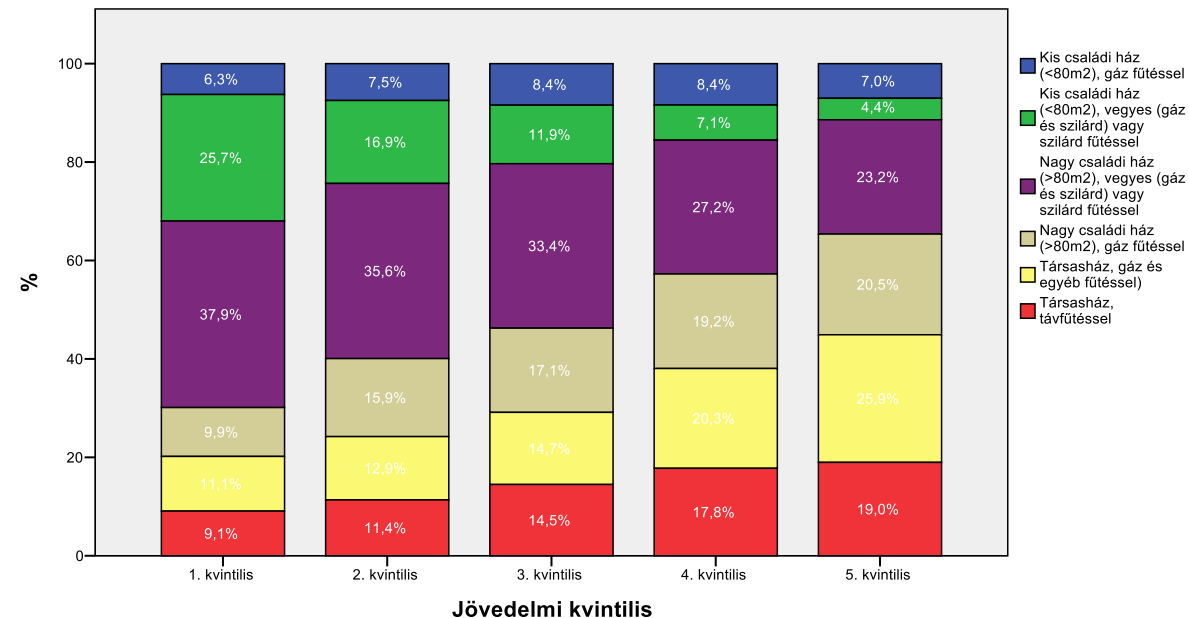
- A magasabb jövedelem felé haladva több a cirkó és gázbojler, míg a villanybojler aránya ezzel szemben csökken.
- Ez is hozzájárulhat, hogy a vegyes, illetve a szilárd tüzelés esetében a 2-3. kvintilisbe tartozók gázzámlája alacsonyabb, mint a 4-5. kvintilisben lévő fogyasztóké.
- A legalsó kvintilisbe tartozók között rendkívül magas, 14,1%-os a melegvizet nélkülöző háztartások aránya, de még a második kvintilisben is 5,2% ez az arány. A melegvíz ellátottság hiánya az energiaszegénység jól azonosítható tünete.

A lakástípusok aránya jövedelmi ötödönként

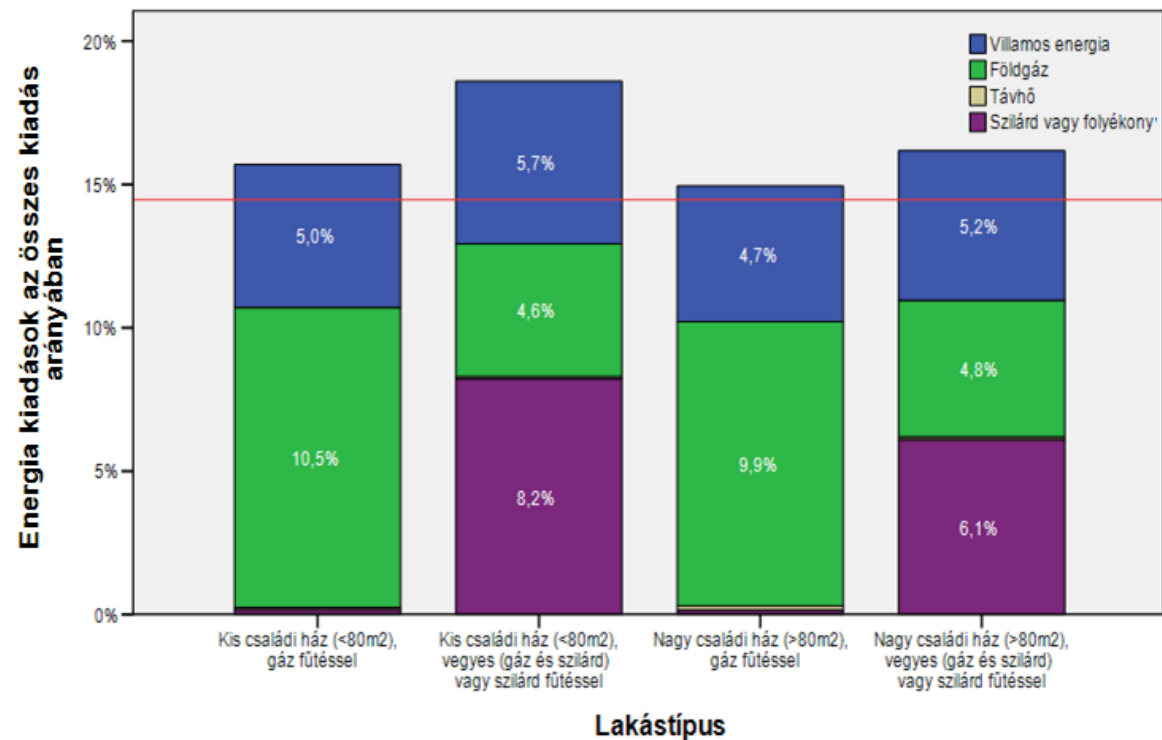
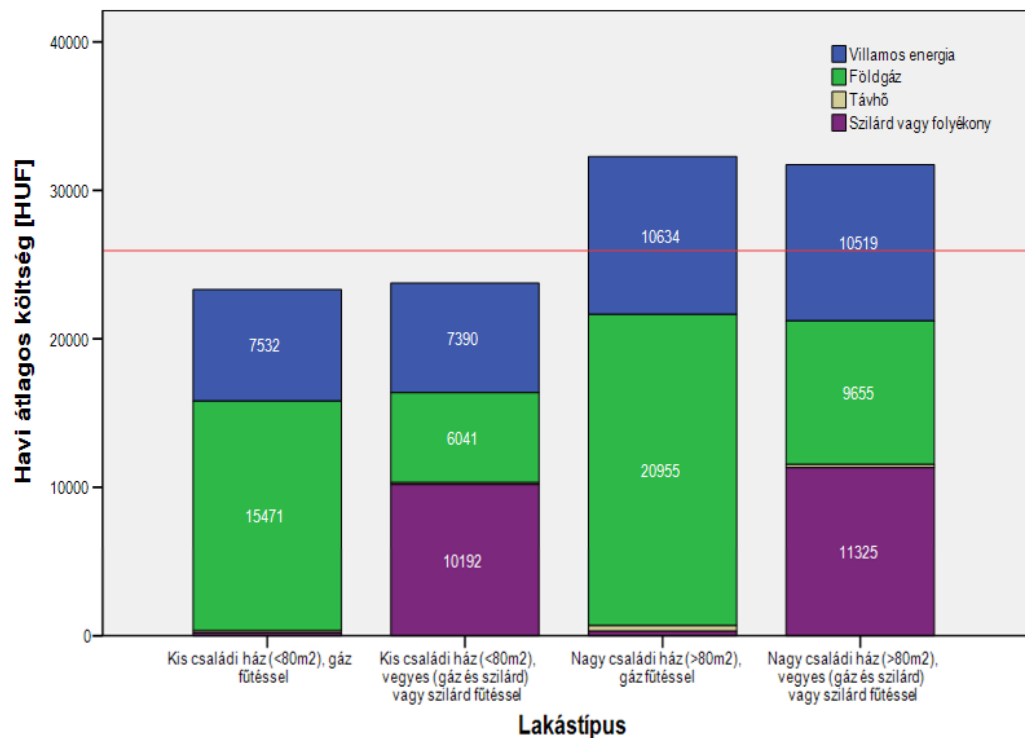
Lakástípus

- Kis családi ház (<80m2), gáz fűtéssel
- Kis családi ház (<80m2), vegyes (gáz és szilárd) vagy szilárd fűtéssel
- Nagy családi ház (>80m2), gáz fűtéssel
- Nagy családi ház (>80m2), vegyes (gáz és szilárd) vagy szilárd fűtéssel
- Társasház, gáz és egyéb fűtéssel
- Társasház, távfűtéssel

- A jövedelmi ötödet vizsgálva, a magasabb jövedelem felé haladva jelentősen csökken a kisméretű, ezen belül is a vegyes vagy szilárd tüzelésű családi házak aránya, valamint a szilárd és vegyes fűtés aránya, míg jelentősen nő kizárólag gázzal fűtő nagy családi házak aránya.

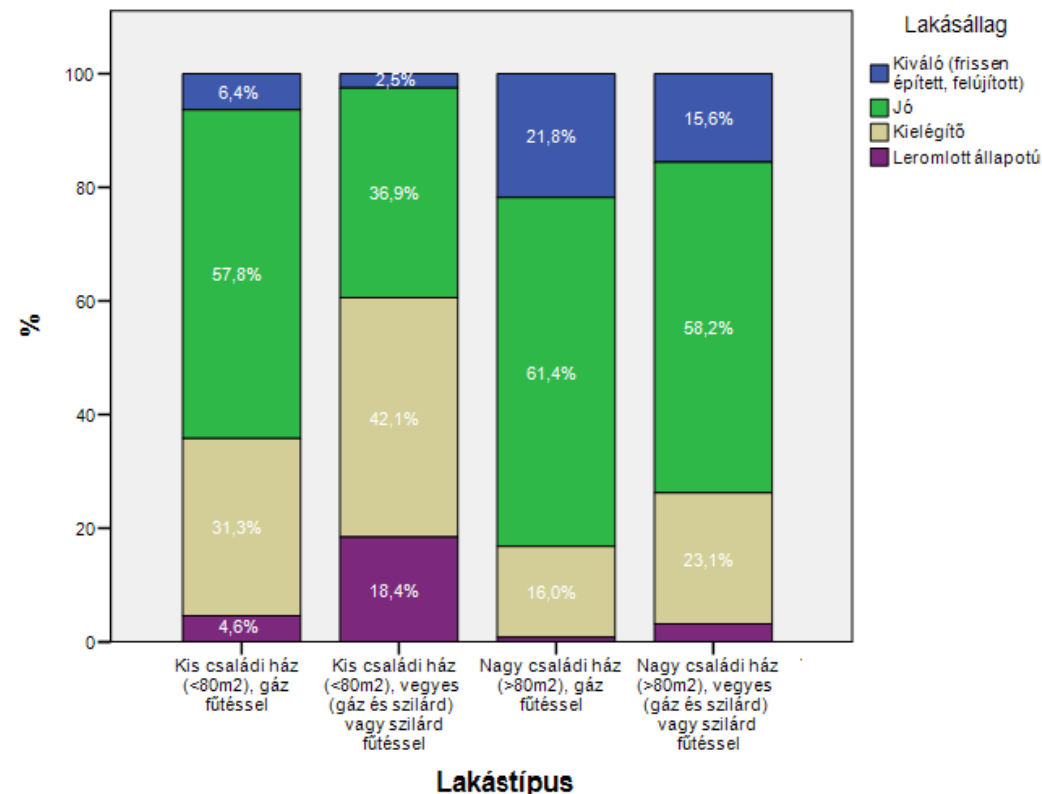
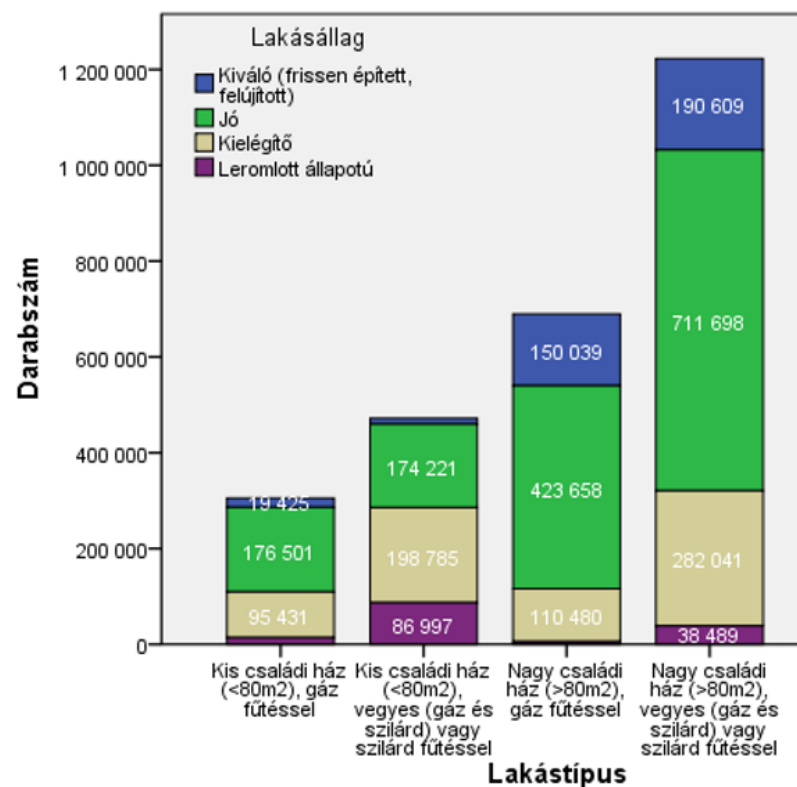
Energiakiadások megoszlása lakástípus szerint

1 Fűtéstípustól függetlenül az energiaköltségek a nagy családi házaknál ~ 32.000 forintot tesz ki, míg a kis családi házak esetében ez az érték csupán ~23.500 forint magasságában mozog.

2 Az energiakiadások aránya a kis, vegyes- vagy szilárd fűtésű családi házakban a legmagasabb, mely az alacsony jövedelem szintre és a relatíve magas egy m²-re eső energiaköltségekre vezethető vissza.

Lakások állapota lakástípus szerint

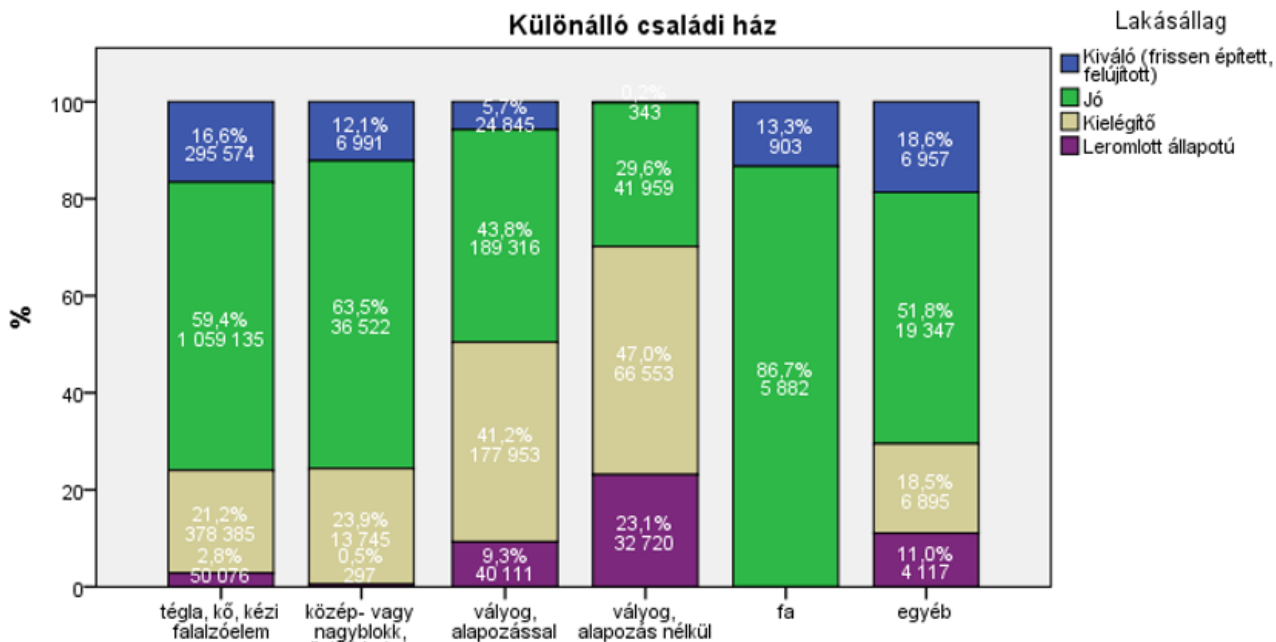
1 A legtöbb leromlott- vagy kielégítő állapotú háztartás a nagy, vegyes vagy szilárd fűtésű háztartások között található, azonban ez a szám alig nagyobb az ugyancsak vegyes vagy szilárd fűtésű, kis családi házaknál, amiből országos szinten jóval kevesebb van.

2 Arányaiban messze vegyes- vagy szilárd fűtésű kis családi házak vannak a legrosszabb állapotban, hiszen mindössze a lakásállomány 11,7 %-át teszik ki, de az összes leromlott állapotú épület közel fele ebbe a kategóriába esik.

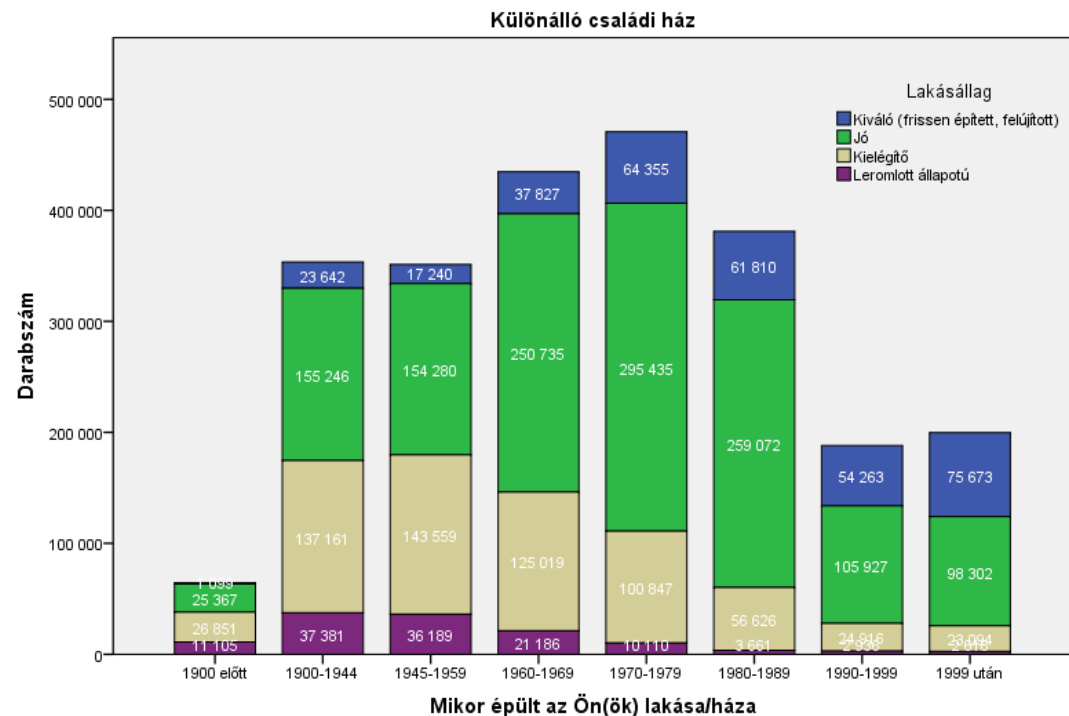
Az épületek állapotának megoszlása az építés éve és falazata szerint

Milyen típusú épületben van a lakás?

Miből készült a lakás külső falazata?

Milyen típusú épületben van a lakás?

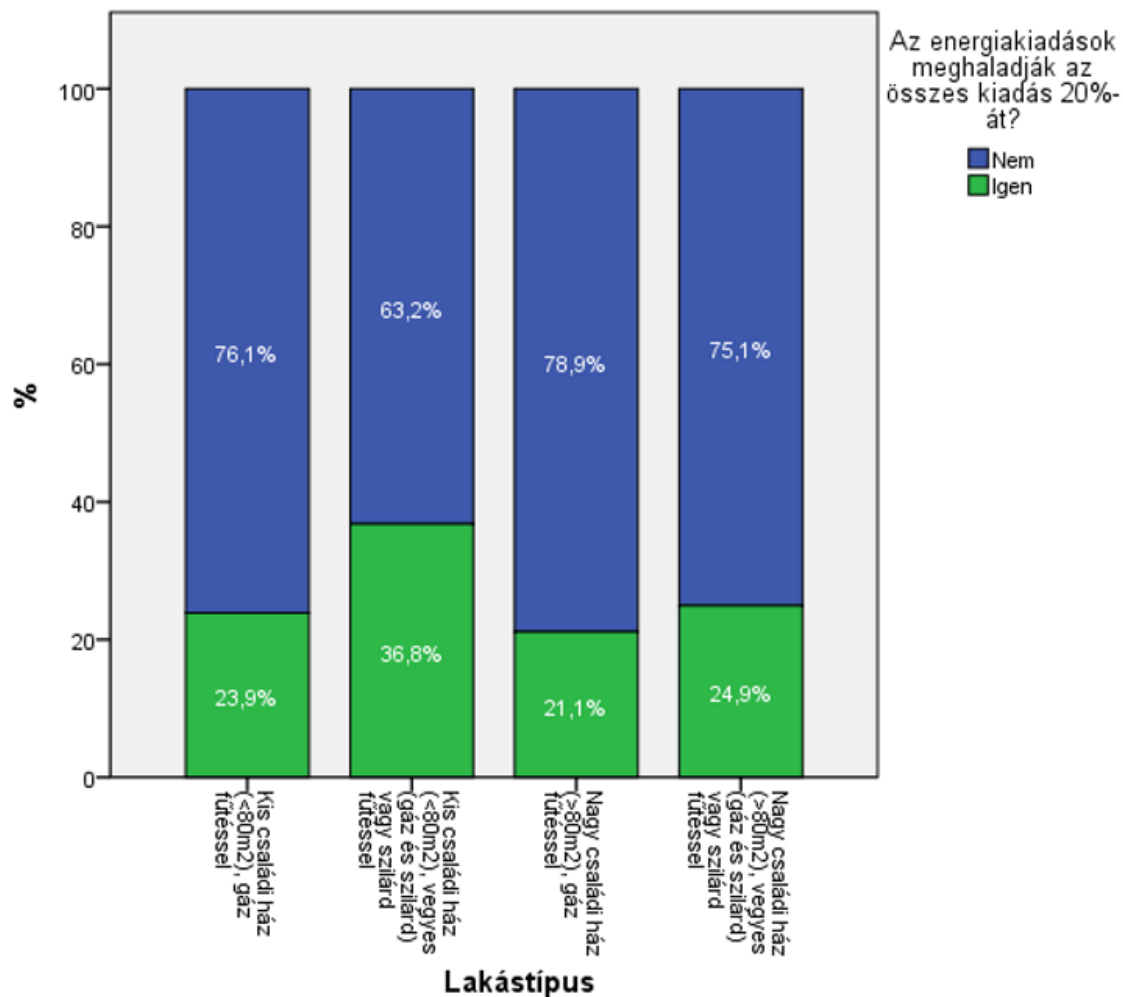

1 A családi házaknál a kézi falazó elemek dominálnak (tégla, kő, stb.), 76 százalékuknak állapota jó vagy kiváló. A vályogházak esetében már nem ilyen pozitív az eloszlás, az alapozott vályogházak között körülbelül 50 százalék, az alapozással nem rendelkező vályogházaknak pedig 80 százaléka leromlott vagy kielégítő állapotú.

2 Legnagyobb számban az 1960 és 1979 között épültek családi házak vannak. Az átfogó trendeket tekintve korreláció fedezhető fel az épület kora, valamint állapota között. Minél újabb egy épület valószínűleg annál jobb állapotban van, mindazonáltal ez a 90-es évek után épített épületeknél már kevésbé domináns.

▶ Energiaszegénység vizsgálata

A háztartásoknak 6,5%-a válaszolt nemmel arra a kérdésre, hogy „Megengedhetik-e maguknak, hogy lakásukat megfelelően fűtsék?”. Ezeknek háztartásoknak tehát nem csak nehézséget okoz, hanem nem is képesek felfűteni megfelelően a lakóhelyüket.

- Azonban jóval nagyobb azoknak a köre, akik ki tudják ugyan fűteni a lakásukat, de az energiakiadások aránytalanul nagy nehézséget okoznak számukra. Ökölszabály szerint azokat a háztartásokat tekintettük ebbe a csoportba tartozóaknak, akiknél az energiakiadások meghaladták az összes kiadás 20%-át.
- A korábbi tapasztalatok most is visszaköszönnék: főként a családi házban élők, és azon belül is a vegyes- vagy szilárd fűtésű háztartások azok, ahol arányaiban többen vannak a fűtési nehézségekkel küzdők.

ENERGIAMEGTAKARÍTÁSI LEHETŐSÉGEK A MAGYARORSZÁGI CSALÁDI HÁZAKNÁL

▶ Energiamegtakarítási lehetőségek a családi házaknál

A rendelkezésünkre álló Központi Statisztikai Hivatal által gyűjtött adatbázisok, a korábbi felmérések és ezek elemzése alapján jellemző típusépület csoportokat definiáltunk. Ezek a típusépületek az adott építési időszak jellemző házai, külső megjelenésükben, alaprajzukban és a felhasznált építőanyagok szerint jól lehatárolható csoportot alkotnak.

Nyeregtetős parasztház (642 ezer db)

- Jellemzően magas az alulfűtöttség;
- Sok házban csak 1-2 fő lakik;
- A háztartás jövedelme is jellemzően alacsony;
- Fűtési időszakban nem használják az egész épületet, csak a tartózkodási zónájukban fűtenek, ott is takarékosan;
- Nincs minden helyiségben hőleadó, hogy biztosítani lehessen az előírt hőmérsékletet.

Kádár-kocka (772 ezer db)

- Magyarországon az 1960-as évek elejétől, a nagy tiszai árvizek után épültek az úgynevezett „Kádár-kockák”
 - Optimális méret (10mx10m);
 - Jó alaprajzi elrendezésének és egyszerű kivitelezhetőség jellemzi ezt a épülettípust;
- Alapvető fűtési módja az egyedi fűtés.

Alpesi stílusú ház (447 ezer db)

- 1980-as évek elejétől napjainkig épített, többszintes, magastetős, egyedi tervezésű házak
- Eredetileg több család számára alkalmas kialakítású épületek (kétlakásos épületek)
- A házaknak jelentős része befejezetlen, mivel nem készült el teljes egészében a felső lakás
- Általában több évig épültek, viszont jó minőségben és a kor színvonala szerint jó anyaghasználattal

A fenti épülettípusokon megvizsgáltuk a különböző energetikai célú felújítások lehetőségét és elvégeztük a jelenlegi és a felújított állapotok méretezését is. A költségek meghatározásához valós árajánlatokat gyűjtöttünk be.

▶ Energiamegtakarítási lehetőségek a családi házaknál

Nyeregtetős parasztház

- A nyílászárók cseréje azoknak a homlokzati falhoz képest kis felülete miatt alacsony energia megtakarítást eredményez.
- A vályog falazat viszonylag jó hőszigetelő és jó párakezelő képességű. A szakszerű szigetelésének bekerülési költsége magas, ezért a megtérülési idő hosszú.
- A legkedvezőbb, nagy energiafelhasználás-csökkentő beruházás típus a régi, rossz hatásfokú és alig szabályozható gázkonvektorok cseréje korszerű készülékekre, vagy a vegyes tüzelésű fűtőkészülékek cseréje gázkonvektorra.
- Új központi fűtési rendszer kiépítése ezeknél az épületeknél energia megtakarítás szempontjából nem célszerű, azonban jelentős komfortfokozat-növekedést jelent a lakók számára.

Kádár-kocka

- A leggyorsabban megtérülő a zárófüdém szigetelése, de figyelemmel kell lenni arra, hogy sok háznál komoly raktározási funkciót tölt be a padlástér.
- A Kádár-kockákra jellemző a falfelülethez képest arányaiban nagyobb nyílászáró felület. Ebből következik, hogy azok cseréje is gyorsan megtérülő beruházás.
- Fűtéstípustól függetlenül minden esetben megtérülő beruházás a komplex energetikai korszerűsítés.
- Azoknál az épületeknél, ahol jelenleg is központi fűtés van, célszerű a régi kazán lecserélése.
- A levegő-víz hőszivattyú telepítése adja a legnagyobb energia megtakarítást, de csak kizárólag komplex építészeti beruházás után lehet megvalósítani.

Alpesi stílusú ház

- A homlokzati hőszigetelés, a zárófüdém hőszigetelés és a nyílászáró csere megtérülési ideje nagyon hosszú.
- Lényeges szempont ugyanakkor, hogy ezek az épületek két család számára készültek, így felújítás után az üresen álló házrészek nagyobb valószínűséggel kerülnek használatba.
- A kazánok állapotára és cseréjére vonatkozóan a „Kádár-kocka” megállapításai érvényesek, azaz célszerű mind a vegyes, mind a gázkazánt korszerű kondenzációs technológiájú készülékekre cserélni.
- Hőszivattyú telepítés esetén a meglévő fűtőkört hőcserélővel le kell választani.

A LAKÁSÁLLAPOTRA VONATKOZÓ FELMÉRÉSEK ÖSSZEHASONLÍTÁSA

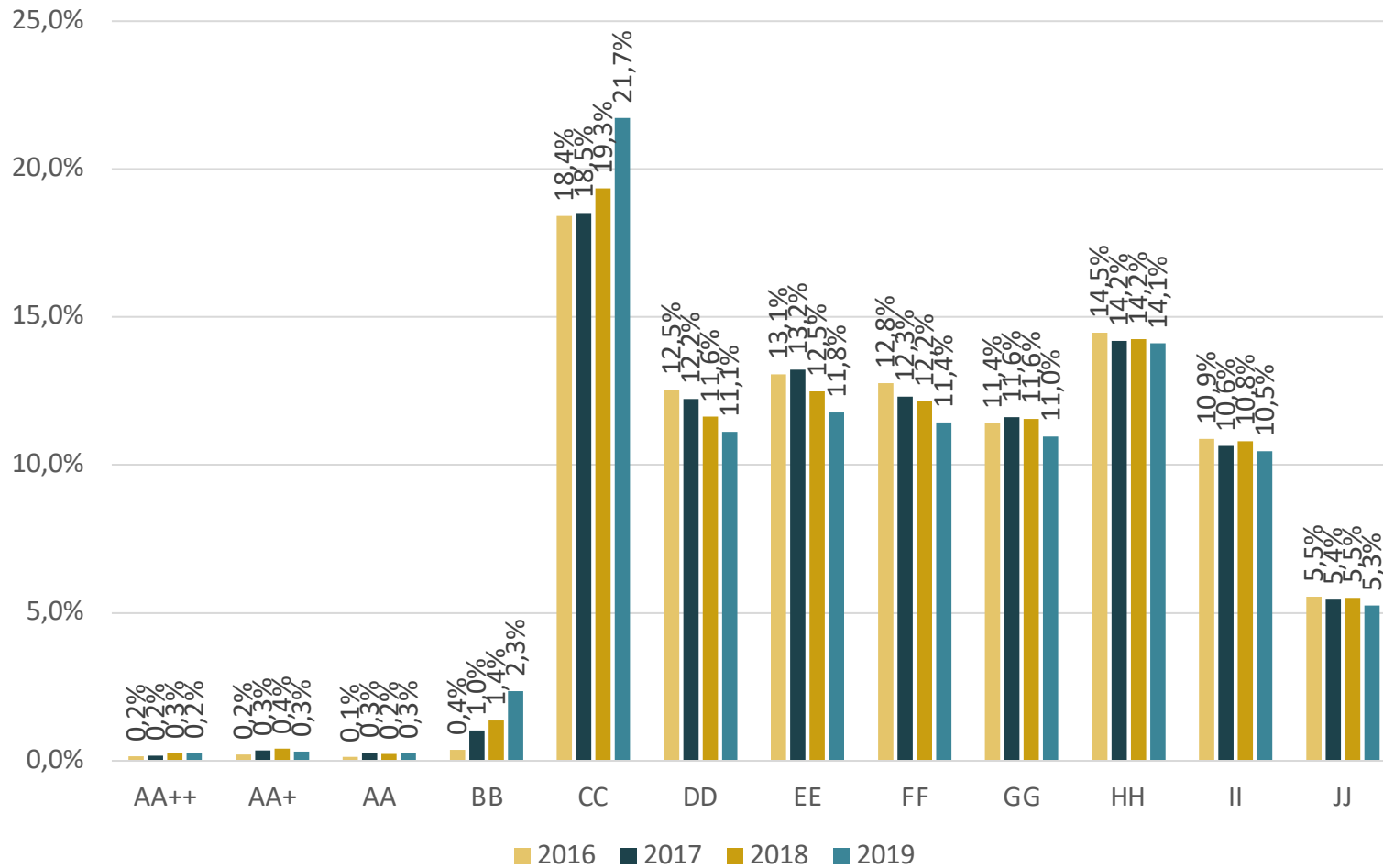
▶ Energetikai tanúsítványok

Besorolás	Minőségi osztályának szöveges jellemzése	Követelmény lakó és szállásjellegű épületek esetén (kWh/m ² /év)
AA++	Minimális energiaigényű	<40
AA+	Kiemelkedően nagy energiahatékonyságú	40-60
AA	Közel nulla energiaigényre vonatkozó követelménynél jobb	61-80
BB	Közel nulla energiaigényre vonatkozó követelményeknek megfelelő	81-100
CC	Korszerű	101-130
DD	Korszerűt megközelítő	131-160
EE	Átlagosnál jobb	161-200
FF	Átlagos	201-250
GG	Átlagost megközelítő	251-310
HH	Gyenge	311-400
II	Rossz	401-500
JJ	Kiemelkedően rossz	>500

Energetikai tanúsítványra van szükség:

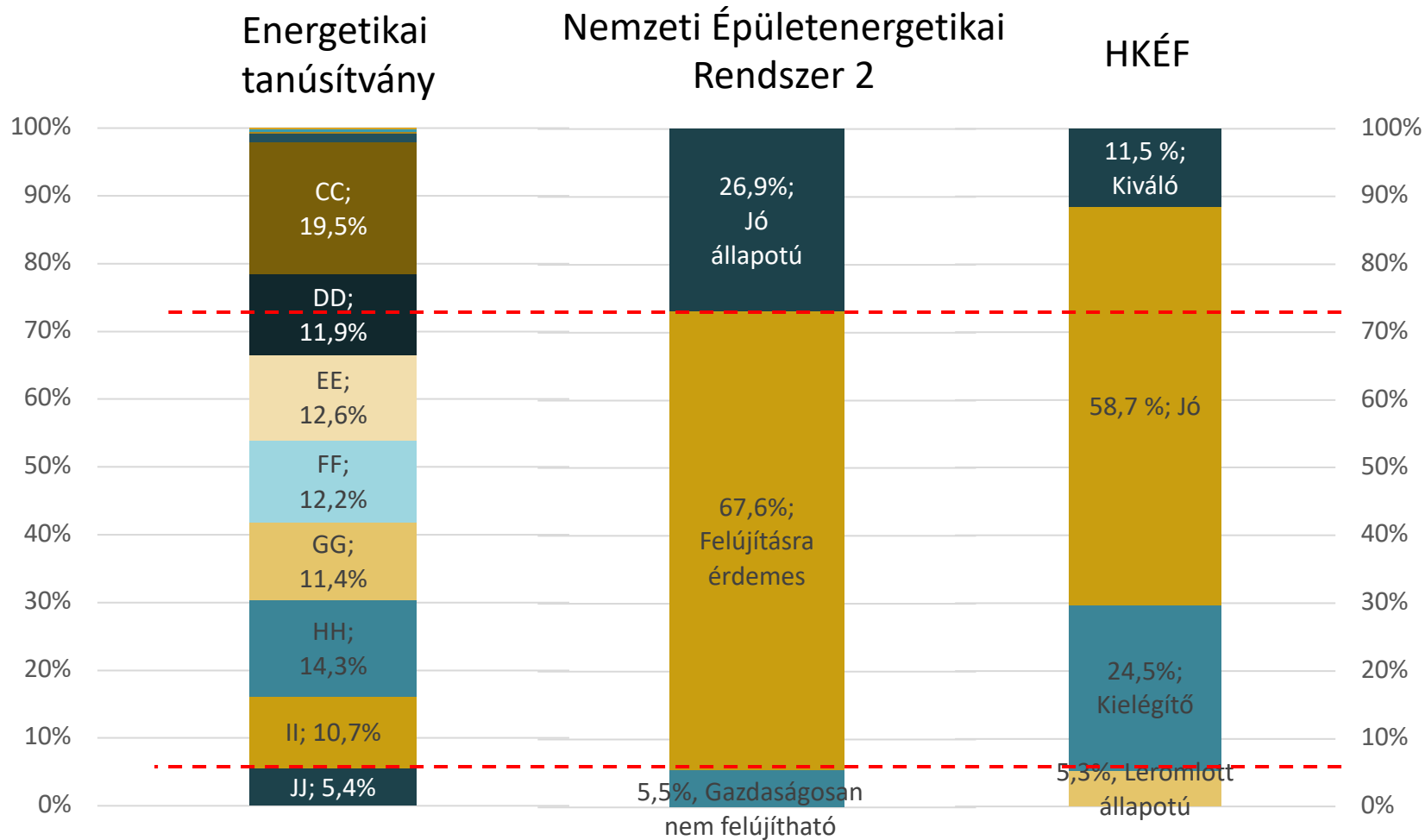
- Új épület építésekor;
- Meglévő épület vagy önálló rendeltetési egység eladása, kiadása esetén;
- A tanúsítvány tíz évig hatályos;
- Épületenergetikai szakvéleményt kizárólag az arra jogosult energetikai tanúsító adhat ki;
- Új épületek építése esetén 2021-től kezdve legalább „BB” kategóriát kell elérni;

▶ Energetikai tanúsítványok megoszlása a lakó- és szállásjellegű épületekre vonatkozóan

- Az energiahatékonynak minősülő „BB” vagy annál jobb osztályzatú lakások aránya minimális, 3 % alatti, de az elmúlt években ezeknek az épületeknek az aránya folyamatosan növekedett;
- A „CC” osztályzatú, vagyis korszerű lakások teszi ki a kiadott tanúsítványok ötödét;
- A legrosszabb „II” és „JJ” kategóriájú épületek aránya 15-16 % körül stagnált a kiadott tanúsítványokon belül.

▶ Épületállomány állapota - adatforrások összehasonlítása

- Nemzeti Épületenergetikai Rendszer 2 alapján az hazai lakóépületek 67,6 %-át érdemes felújítani, mely az energetikai tanúsítványoknál a „DD” és a „II” közötti kategóriáknak feleltethető meg;
- A HKÉF felmérés alapján a kiváló, a felújításra nem szoruló épületek aránya 11,5 %-os, míg a felújítandó épületek aránya 83 %-os;
- Mindegyik felmérés alapján a legrosszabb kategóriába az épületek 5 % -a tartozik, feltételezhetően ezen épületek, nem érdemes felújítani.

Hazánkban a lakóépület-állomány 68-83 százaléka energetikai felújításra szorul, vagyis a potenciálisan felújítandó lakások száma 2,8-3,4 millióra becsülhető. Mivel a hazai lakásállomány 2/3-át családi házak teszik ki, ezért az épületenergetikai beruházások fő fókusztérületét ezen épületek adhatják.

LEGJOBB KÜLFÖLDI GYAKORLATOK FELMÉRÉSE

▶ Állami támogatás - „Coup de pouce” program

Legjelentősebb állami energiahatékonysági program: „Coup de pouce”, melynek elsődleges célja a fosszilis tüzelőanyagok felhasználásának kiváltása/csökkentése zöld energiával, illetve az energiafogyasztás mérséklése

1. 2019-ben indult állami támogatási program, mely 2021. december 31-ig fut ki;
2. Az egyes energiahatékonysági beruházások elszámolása a Francia Energiaügyi Minisztérium útmutatója alapján történik;
3. A támogatásokat közvetett módon, a kötelezetteken (támogatás közvetítőkön) keresztül kerülnek kiosztásra;
4. A támogatás közvetítő szervezetek kötelesek az kedvezményeiket egy weboldalon nyilvánossá tenni;
5. Támogatások formája: vissza nem térítendő támogatás;

Támogatható tevékenységek	Biomassza kazán	Hőszivattyú	Kombinált napelemrendszer	Hibrid hőszivattyú	Zöld távfűtés bevezetése	Kondenzációs gázkazán	Szigetelés
Alacsony jövedelmű háztartás	4000 EUR	4000 EUR	4000 EUR	4000 EUR	700 EUR	1200 EUR	20 EUR/m ^{2*}
Nem alacsony jövedelmű háztartás	2500 EUR	2500 EUR	2500 EUR	2500 EUR	450 EUR	600 EUR	10 EUR/m ^{2*}

Támogatás mértéke

▶ Egyéb igénybe vehető támogatások -Franciaország

Egyéb elérhető energiahatékonysági kedvezmények Franciaországban

MaPrimeRénov

- 1) Hasonló beruházásokra érhető el, mint a „*Coup de pouce*” program, de kizárólag alacsony jövedelmű háztartások részesülhetnek a támogatásban
- 2) ANAH finanszírozási forrás;
- 3) Az ingatlanak legalább 2 éve a megrendelő tulajdonában kell lennie;
- 4) Nem vonható össze 0%-os kedvezményes hitellel;

Kedvezményes ÁFA

- 1) Bizonyos energiahatékonysági beruházások (5,5%) kedvezményes áfakulcsot élveznek;
- 2) A kedvezményes áfakulcs nem csak az eszközökre, hanem a munkálatokra is vonatkozik (pl: radiátor felszerelés);
- 3) Az ingatlanak legalább 2 éve a megrendelő tulajdonában kell lennie;

Karbantartási kedvezmény

- 1) A beépített eszközt időközönként regisztrált szakembernek kell szervizelnie. Bizonyos támogatás közvetítők kedvezményt biztosítanak a karbantartás díjából, amennyiben az általa kijelölt szakembert bízza meg a megrendelő;
- 2) Példa: Az EDF 15 százalékos kedvezményt biztosít az karbantartás árából, amennyiben a megrendelő az EDF partnercégétől rendeli meg a karbantartást.

Regionális támogatások

- 1) Földrajzi helyzettől függően az önkormányzatok, megyék külön támogatásokat biztosíthatnak;
- 2) A kedvezmény igénybe vételének feltétele, illetve a támogatási összegek földrajzi helyenként eltérőek;

0 %-os hitel

- 1) Legfeljebb 30 000 EUR-ig vehető igénybe;
- 2) Futamidő maximálisan 15 év;
- 3) Támogatásban részesülő projektek:
 - Tető szigetelés;
 - Nyílászáró csere;
 - Hőszivattyú telepítés;
 - Fatüzelés telepítése;
 - Napkollektor telepítése;

Egy háztartás több támogatást is igénybe vehet, de a támogatásokat külön kell kérvényeznie a megrendelőnek.

Támogatási programok - Németország

	Energiahatékony felújítás" támogatási program			
	Hitel törlesztési kedvezménnyel (KfW 151)	Hitel törlesztési kedvezménnyel (KfW 152)	Egyösszegű támogatás (KfW 430)	Fix kamatozású hitel (KfW 167)
A támogatás jellege	hitel törlesztési kedvezménnyel	hitel törlesztési kedvezménnyel	közvetlen támogatás	kedvezményes kiegészítő hitel
A támogatást biztosító szerv	KfW	KfW	KfW	KfW
A támogatásban részesíthető tevékenység	teljes felújítás "takarékos házzá"	egyszeri beruházás	teljes felújítás "takarékos házzá" vagy egyszeri beruházás	hűtő-fűtő rendszerek felújítása
Az adott beruházáshoz igénybevehető maximális támogatás	legfeljebb 120.000 euró a hitel, a kedvezmény legfeljebb 48.000 euró	legfeljebb 50.000 euró a hitel, a kedvezmény legfeljebb 10.000 euró	48.000 euró a teljes körű felújításra, 10.000 euró egyszeri fejlesztésre	legfeljebb 50.000 euró
A támogatásban részesíthető ingatlantípus	lakócélú, kizárva a nyaralókat	lakócélú, kizárva a nyaralókat	legfeljebb két családi házból álló lakóépületek	nincs megkötés

	Energiahatékony felújítás" támogatási program			
	Piaci ösztönzőprogram (MAP)	Optimalizálás	Tüzelőanyagcella-beépítési támogatás	Adótámogatás
A támogatás jellege	vissza nem térítendő támogatás	vissza nem térítendő támogatás	vissza nem térítendő támogatás	a személyi jövedelemadóból levonható támogatás
A támogatást biztosító szerv	BAFA	BAFA	KfW	közvetlenül az állam
A támogatásban részesíthető tevékenység	a megújuló energiák arányának növelése a hőellátásban	fűtésoptimalizálás	tüzelőanyagcella beépítése a fűtési hálózatba	egyszeri beruházások és energetikai tervezés
Az adott beruházáshoz igénybevehető maximális támogatás	beruházásonként meghatározott arányú támogatás vagy legfeljebb 50.000 EUR	a költségek 30 százaléka vagy maximum 25.000 euró	a költségek 40 százaléka vagy legfeljebb 28.200 euró	legfeljebb 40.000 euró
A támogatásban részesíthető ingatlantípus	Piaci ösztönzőprogram (MAP)	Optimalizálás	Tüzelőanyagcella-beépítési támogatás	Adótámogatás

▶ Állami lakossági energiahatékonysági program - Írország (Home Energy Grant)

	Intézkedés	Támogatási összeg (EUR)
Szigetelés	Padlás szigetelés	400
	Falak közti szigetelés (Cavity Wall)	400
	Belső fal szigetelés	
	Lakás vagy sorház	1600
	Ikerház	2200
	Családi ház	2400
	Homlokzat szigetelés	
	Lakás vagy sorház	2750
	Ikerház	4500
	Családi ház	6000
Hőszivattyú	Levegő-víz	3500
	Talaj-víz	3500
	Használt levegő-víz	3500
	Víz-víz	3500
	Levegő-levegő	600
Fűtési Rendszer	Fűtés szabályozás fejlesztése	700
Szoláris vízmelegítés	Szoláris vízmelegítés	1200
Napelem telepítés	Napelemek telepítése (2kWp)	900
	Akkumulátor	600
Épület Energetikai Audit		50

- Csak a SEAI adatbázisában regisztrált vállalkozás hajthatja végre
- Amennyiben három beruházást egyszerre hajtának végre + 300 EUR támogatást nyújt az állam, 4 beruházás esetén 400 EUR-t
- Bizonyos beruházásokat teljes egészében finanszíroz az állam azok számára akik (minden feltétel szükséges):
 - Saját lakásukban élnek
 - 2006 előtt épült a lakásuk
 - Jogosultak valamilyen szociális támogatásra
 - Nem kaptak korábban ilyen célú támogatást

JAVASLATOK

▶ EKR a lakóházak felújításának szolgálatában

Az energiahatékonysági kötelezettségi rendszerről szóló jogszabályokat hosszas iparági egyeztetést követően végül november 10-én nyújtotta be a Kormány az Országgyűlés részére.

Az energiahatékonysági kötelezettségi rendszer elsődleges eszközét jelentheti a lakossági épületállomány korszerűsítésének.

Jelenleg is elérhetőek otthonteremtési- és családtámogatások, melyek ösztönzik az energiahatékonysági beruházások végrehajtását, de azok az EKR-rel való összekapcsolásával komplex energiamegtakarítási programok elindítását jelenthetik.

A családtámogatások a kötelezettségi rendszerbe való integrálásával, olyan komplex finanszírozási struktúra alakítható ki, amely érdekeltté teheti a családi házban élő háztartásokat, hogy energiahatékonysági beruházást hajtsanak végre.

Javaslato

1

Párhuzamos támogatások elkerülése: Javasoljuk elkerülni a párhuzamosságokat a hazai támogatási rendszerben. Emiatt külföldi példákhoz hasonlóan támogatjuk, hogy az egyes támogatási programok ne konkurencsi legyenek egymásnak, hanem azok összevonhatóak legyenek, így létrehozva egy olyan komplex támogatási rendszert, ami biztosítja a felújítások megvalósulását.

2

Támogatások mértéke: A háztartások érdekeltté tétele létfontosságú az energiahatékonysági beruházás megvalósításában. Ennek érdekében, a nemzetközi gyakorlat alapján általánosan 30 százaléknak megfelelő intenzitású vissza nem térítendő állami támogatást, valamint ezt kiegészítő 0 százalékos kamatú hitelt (visszatérítendő támogatással) javasolunk biztosítani.

3

Támogatási összegek differenciálása a szociális helyzet alapján: A támogatási rendszer kialakításánál különös figyelmet kell fordítani az alacsony jövedelmű, hátrányos helyzetű háztartásokra, hogy ezen csoportnak is lehetősége legyen az energiahatékonysági beruházás végrehajtására. Ennek érdekében ezen háztartások esetében emelt támogatási összegeket, illetve kizárólag a számukra elérhető támogatási elemeket javasolt alkalmazni.

4

Fix összegű támogatás: Javasolt, hogy egyes támogatható energiahatékonysági beruházások fix, előre meghatározott támogatási összegben részesülhessenek. Ez egyrészt egyszerűbb kormányzati kommunikációt tesz lehetővé, másrészt javítja a forráskiosztás tervezhetőségét, harmadrészt biztosítja az állami támogatás esetén rendszeresen fellépő túllárzás elkerülését.

Javaslato

5

Emelt támogatás az átfogó energiahatékonysági beruházásokra vonatkozóan: Javasoljuk, hogy az átfogó, komplex, több elemet kombináló energiahatékonysági beruházások, magasabb támogatási értékben részesüljenek, így elősegítve a magasabb energiamegtakarítással járó beruházások végrehajtását. Azaz végsősoron magasabb támogatási intenzitást biztosítson a szakpolitika a komplex beruházásokhoz, mint a részleges korszerűsítésekhez.

6

Egyablakos ügyintézés kialakítása: A nemzetközi gyakorlathoz hasonlóan a jól működő rendszer kialakításához a bürokratikus akadályokat csökkenteni kell. Indokolt, hogy az állami vissza nem térítendő támogatás, az állami kamattámogatás, a kötelezett hozzájárulás egyablakos ügyintézés keretében legyen kezdeményezhető.

7

Folyamatosan rendelkezésre álló támogatási források: A támogatásoknak mindig elérhetőeknek kell lenniük. Szakítani kell azzal a rossz gyakorlattal, hogy a támogatások kampányszerűen kerülnek kiírásra és néhány óra, illetve néhány nap alatt kimerülnek. Ugyanakkor nem szükséges nagyon magas összegű vissza nem térítendő támogatásokat adni, hiszen azokat a kamatmentes hitelek és a kötelezettek hozzájárulásai kiegészítik.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!